

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztalvozás

308

Szerző: .....

Cím: *A legvidámabb város.*

Hely

Idő

"1915"

Forrás: *Pesti napló*

Személy

Bp.

1915 XII. 30

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A legvidámabb város

„Budapest a legvidámabb város nagy élelmiszerdrágasága ellenére.“

Ezt állapította meg egy amerikai újságíró, aki a magyar fővárost alaposan tanulmányozta. Tanulmányának Budapest vidám-ságára vonatkozó része a *Pesti Napló* minapi számában jelent meg.

Ha a cikkben a Budapest szót másik szóval, mondjuk: Kelet-Györggyel helyettesítjük, s a magyar vonatkozások helyére azokat a vonatkozásokat szurjuk, amelyek Kelet-Györgyöt jellemzik, vajjon milyen benyomást keltené bennünk Kelet-György városa?! Semmi kétség, azt hinnők, hogy Kelet-György valóban a legvidámabb város élelmiszerdrágasága ellenére s hogy lakosai az öröm kelyhét szorongatják markukban. A bu, szomorúság és gond végképpen kihurcolkodott falai közül; nincs ember, aki görnyedt vállal menne utcáján, negyedei fölött a gyönyörűség napja ragyog s ha rájuk telepszik az éjszaka, a jókedv istennői lenge ruhákban szaladnak szerteszéjjel és harsonáikból tele tüdővel fújják csábító dalukat. S nem hiába fújják, mert Kelet-György, úgy, ahogy van, felkerekedik és égő arccal, kicsérepesedett ajakkal, dobogó szívvvel az istennők lábai elé omlik.

Nos, mi budapestiek nem ösmerünk magunkra ebben a képen.

Mi a magyar fővárost legelső sorban és legfőképpen dolgozó és küzködő városnak látjuk. Nemcsak most a háboruban, hanem békeben is. A gyárakban, műhelyekben, irodák-

ban százezrek izzadva dolgoznak a minden napi kenyérért, míg csak világosság van, de lámpás mellett is. A háztartásokban szintén százezrek dolgoznak és végzik azt a munkát, amelyen a családi élet fölépül. Az iskolákban és azután otthon a lakásokban ugyancsak százezer kis budapesti ember tanul, dolgozik. Mikor az éjszaka rájuk köszönt, ezek a százezrek pihenésre vágyakoznak és ki is pihenik magukat, mert tudják, hogy a következő munkanap pihent testet és pihent lelket követel tőlük.

A háboru óta Budapest munkás-ábrázata még markánsabbá vált. A hadi fölszerelések egyik legnagyobb tüzhelyévé avatódott a magyar főváros és ez a körülmény a kalapács csattogását, a gép zugását, a tü zizzenését, a könyvek forgatását, a toll sercegését még intenzivebbé csigázta. Ha keresztül járjuk Budapestet az egyik végétől a másikig s ha benézünk a házakba: lehetetlen, hogy más fő, minden egyebet árnyékba borító jellemvonás akassza meg a pillantást, mint a kemény, robotos munka és az a hátártalan komolyság, amely úgy kíséri a munkát, mint az árnyék a testet.

Magától értetődik, ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy az amerikai újságíró valótlanságot írt. Amit ő a kávéházakról, mulatókról, az azokban zajló életéről mond, betűről-beűre megfelel a valóságnak. Csak akkor tévedett, amikor ezt a zajló életet Budapest életének nevezte. Budapestnek csak igen csekély töredéke vesz részt ebben az életben. Ha a dolgozó és a mulatóknak soha színét nem látó Budapestet a vidám Budapest mellé állítanók,

akkor óriás meredne elénk és mellette sok inci-finci törpe éktelenkedne, akit szabad szemmel alig lehetne észrevenni.

Valami igen keveset az amerikai újságíró is sejdített ebből, mert úgy odavetőleg megemlíti, hogy sok budapesti ember alig tud valamit az éjjeli életéről. De ezt annyira odavetőleg jegyzi meg, hogy a „legvidámabb város“ról nyert kép vonásai árnyalattal sem halványulnak meg. Amit ő olvasója elé tart, az a táncoló, vigadó, habzó poharat forgató, gyönyörthajhászó, sose hallunk meg város.

Mentségéül mindenesetre felhozható az a lelkiállapot, amelyben a magyar fővárosba jött. Ellenségeink azt mondták neki, hogy itt éhínség, forradalom, nyomoruság, szerteszűllés dul. Csak természetes, hogy ilyen bemondások után a jókedvű Budapest ötlött legelőször szemébe, az a Budapest, amely legélesebb ellentétben van ellenségeink állításaival.

A legtöbb Budapesten járt külföldi azonban nem tarthatja maga elé ezt a mentséget. Ők valóban az orfeumdámák szemében látják a budapesti életet csillogni — s ezért nem fölösleges kissé nyomatékosabban megmondani, hogy Budapest dolgozik és küzködik az élet millió gondjával. Ami a különszobák függönyei mögött folyik, ahoz a magyar fővárosnak éppen olyan kevés köze van, mint a kispolgári és kishivatalnoki Párisnak a zűllés és fajtalankodás Párisához — mint a szervezés főműhelyét magában rejtő Berlinnek az erkölcsstelen Berlinhez — mint a világ legnagyobb munkakohójától dübörgő Londonnak a lepel alatt történő disznóságokat szorongató Londonhoz.